

Najdalej

Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. Żurawia 4 skr. pt. 24

00-955 WARSZAWA 15

SEKRETARIAT: 29-35-69; 28-37-04; 28-90-17

Telex: 816-436

ZESPÓŁ REALIZACJI BADAŃ: 40-56-41

Telefax: 29-40-89

BS/84/28/91

OPINIA PUBLICZNA WOBEC UCZESTNICTWA POLSKI
W WYBRANYCH ORGANIZACJACH MIĘDZYNARODOWYCH

Komunikat z badań

Warszawa, marzec 1991 r.

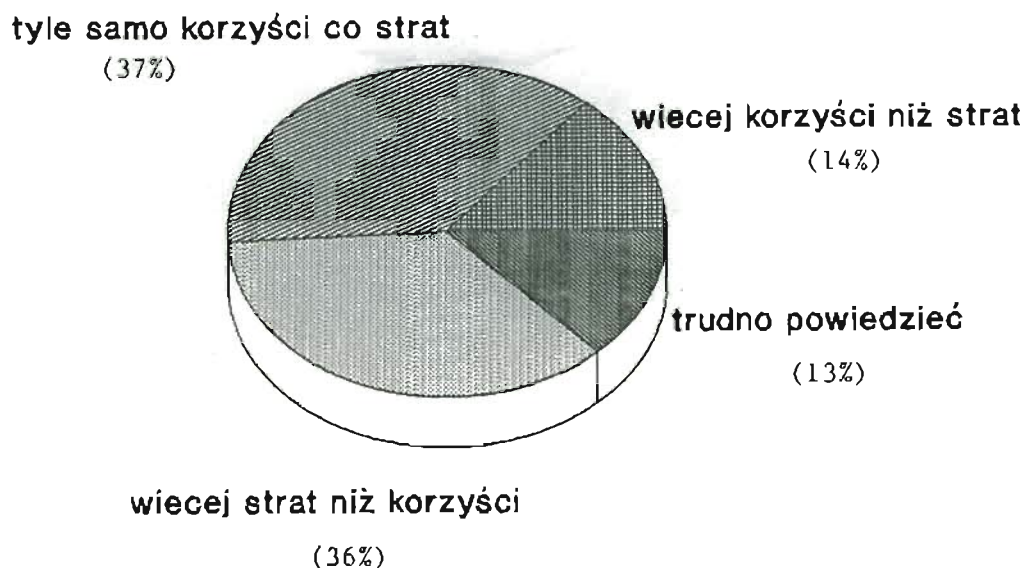
W lutowym sondażu CBOS¹ poświęconym sprawom międzynarodowym badano m.in. stosunek społeczeństwa do udziału Polski w organizacjach międzynarodowych. Interesowały nas:

- ocena korzyści i strat wynikających z uczestnictwa Polski w Radzie Wzajemnej Pomocy Gospodarczej,
- poparcie dla włączenia się w struktury Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej,
- ocena szans powodzenia tych starań,
- opinie o potrzebie dalszego istnienia Układu Warszawskiego oraz
- postępowanie Polski w przypadku jego likwidacji.

Udział Polski w międzynarodowych organizacjach
gospodarczych

Tylko 14% respondentów uważa, że udział Polski w RWPG przynosi nam *więcej korzyści niż strat*, przeciwnego zdania jest 36%, a według 37% przynależność do tej organizacji daje nam *tyle samo korzyści co strat* (rys. 1).

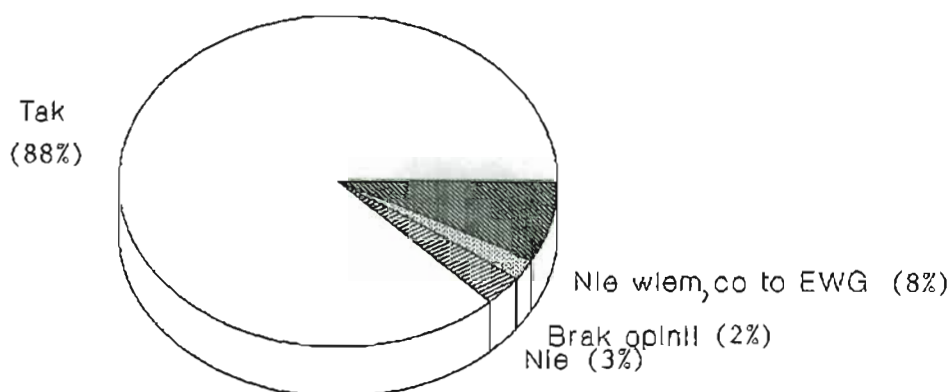
Rys. 1. **Udział Polski w RWPG przyniósł nam:**

¹ "Świat wokół nas" (4) - badanie zrealizowano w dniach 2-5 lutego 1991 r. na ogólnopolskiej próbie losowej dorosłej ludności (N=1500).

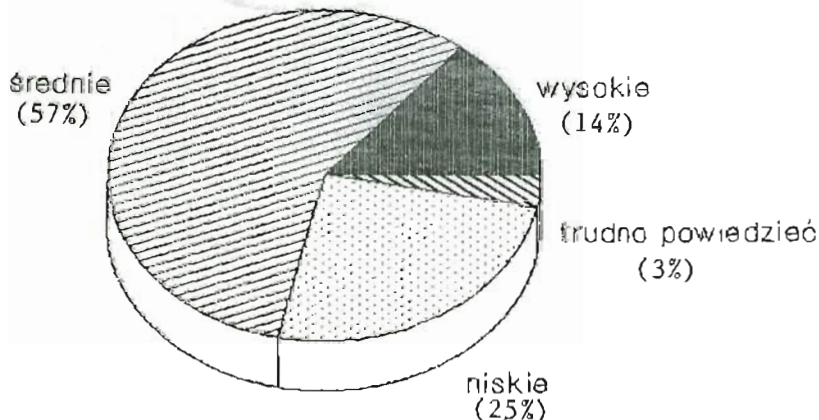
Zdecydowana większość ankietowanych chce, aby Polska ubiegała się o przyjęcie do Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej. Nie popiera tych starań 3% badanych, a 8% nie wie, co to jest EWG (rys. 2).

Rys. 2. Czy Polska powinna ubiegać się o przyjęcie do EWG ?

Nie ma jednak zbyt dużego optymizmu w ocenie szans Polski na przyjęcie do EWG (rys. 3). Jako duże ocenia je co siódmy Polak, a jako małe - co czwarty. Ponad połowa uważa, że są one średnie.

Rys. 3. Szanse na przyjęcie Polski do EWG:

W porównaniu z ubiegłym rokiem nie zanotowano istotnych zmian w poglądach na temat uczestnictwa Polski w RWPG i jej starań o przyjęcie do Wspólnego Rynku. Wzrosła jedynie liczba wiedzących, co to jest EWG - zaowocowało to przyrostem odsetka popierających starania Polski o przyjęcie do tej organizacji.

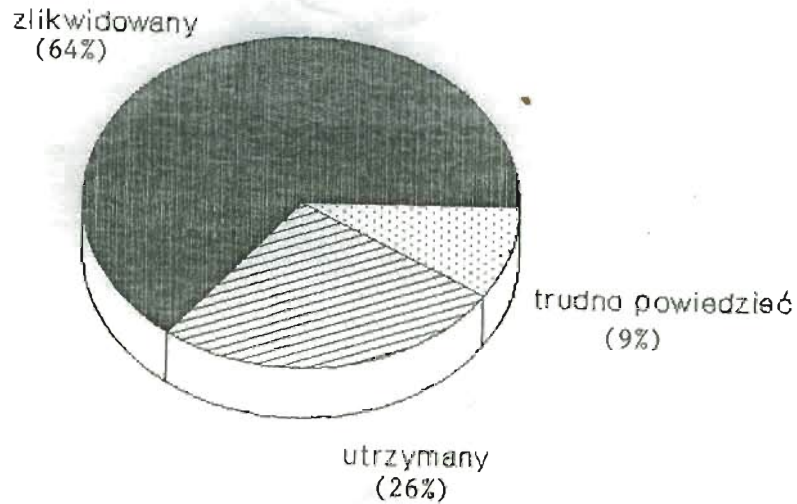
			CBOS
<i>Czy, Pana(i) zdaniem, udział Polski w RWPG przynosi nam:</i>			
	<u>1990 r.</u>	<u>1991 r.</u>	
więcej korzyści niż strat	15%	14%	
tyle samo korzyści co strat	38%	37%	
więcej strat niż korzyści	37%	36%	
Trudno powiedzieć	10%	13%	

			CBOS
<i>Czy Polska powinna ubiegać się o przyjęcie do EWG?</i>			
	<u>1990 r.</u>	<u>1991 r.</u>	
Tak	81%	88%	
Nie	3%	3%	
Nie wiem, co to jest EWG	13%	8%	
Trudno powiedzieć	3%	2%	

Udział Polski w sojuszach militarnych

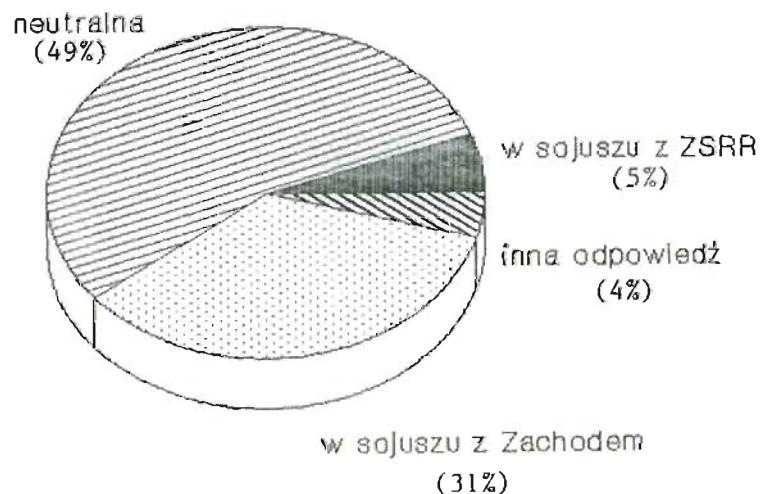
W hipotetycznym głosowaniu nad dalszym istnieniem Układu Warszawskiego większość respondentów opowiedziałaby się za jego likwidacją (64%), co czwarty - za utrzymaniem, a co dziesiąty nie ma zdania na ten temat (rys. 4).

Rys. 4. Układ Warszawski powinien być:

Blisko połowa zwolenników likwidacji Układu Warszawskiego uważa, że w przypadku jego rozwiązania Polska powinna być *neutralna*. Niespełna jedna trzecia woli, aby Polska związała się wówczas militarnie z państwami Zachodu, a tylko jedna dwudziesta - z ZSRR (rys. 5).

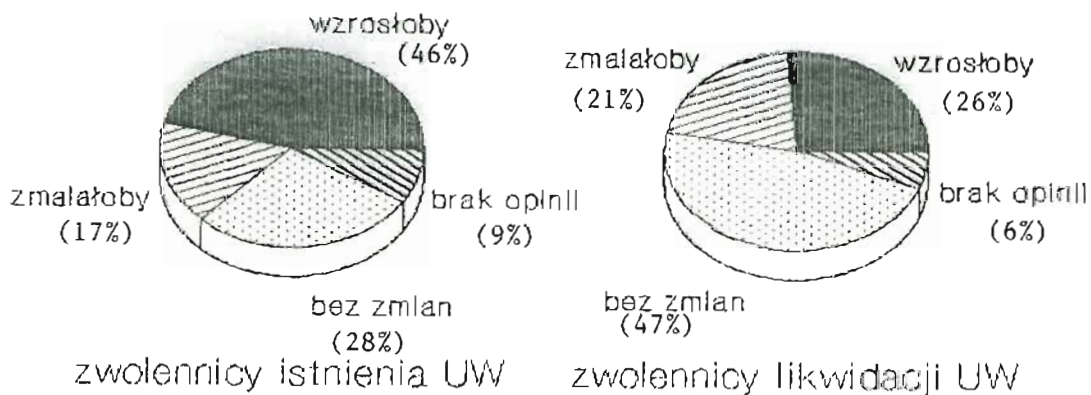
Rys. 5. Po likwidacji Układu Warszawskiego Polska powinna być:

Uwaga. Na pytanie to odpowiadali tylko zwolennicy likwidacji UW.

Zwolennicy likwidacji Układu Warszawskiego są mniej skłonni niż pozostali do przypisywania sojuszom militarnym dużego znaczenia w utrzymaniu pokoju na świecie. Wśród nich tylko co czwarty sądzi, że ryzyko wojny wzrosłoby, gdyby jednocześnie rozwiązano UW i NATO, w grupie zaś przeciwników likwidacji Układu Warszawskiego - prawie połowa.

Rys. 6. W wyniku jednoczesnej likwidacji UW i NATO ryzyko wojny:

Opowiadający się za rozwiązaniem UW częściej domagają się natychmiastowego wycofania wojsk radzieckich z Polski i bardziej obawiają się Rosjan niż Niemców.

			CBOS
<i>Kiedy, Pana(i) zdaniem, Związek Radziecki powinien wycofać swoje wojska z Polski?</i>			
	Zwolennicy likwidacji UW	Przeciwnicy likwidacji UW	
<i>Natychmiast</i>	73%	60%	
<i>Po wycofaniu wojsk z Niemiec</i>	18%	23%	
<i>Jestem przeciwny wycofaniu</i>	17%	7%	
<i>Trudno powiedzieć</i>	7%	10%	

			CBOS
<i>Jak Pan(i) sądzi, czy Polacy powinni bardziej się obawiać Rosjan czy Niemców?</i>			
	Zwolennicy likwidacji UW	Przeciwnicy likwidacji UW	
<i>Bardziej Niemców</i>	12%	23%	
<i>Bardziej Rosjan</i>	36%	22%	
<i>Jednych i drugich</i>	45%	50%	
<i>Ani jednym, ani drugich</i>	3%	2%	
<i>Trudno powiedzieć</i>	4%	3%	

Spośród zwolenników likwidacji UW optujący za neutralnością Polski najrzadziej dostrzegają zagrożenie niepodległości Polski oraz zdecydowanie najrzadziej - korzyści dla pokoju płynące z istnienia sojuszy militarnych.

				CBOS
<i>Czy w chwili obecnej istnieje czy też nie istnieje zagrożenie dla niepodległości Polski?</i>				
		<u>Zwolennicy:</u>		
	neutralności	sojuszu z Zachodem	sojuszu z ZSRR	
<i>Istnieje</i>	40%	57%	42%	
<i>Nie istnieje</i>	37%	26%	44%	
<i>Trudno powiedzieć</i>	23%	17%	15%	

				CBOS
<i>Gdyby jednocześnie rozwiązano Układ Warszawski i NATO, to ryzyko wojny:</i>				
		<u>Zwolennicy:</u>		
	neutralności	sojuszu z Zachodem	sojuszu z ZSRR	
<i>wzrosłoby</i>	20%	37%	41%	
<i>zmalowały</i>	23%	19%	13%	
<i>pozostałoby bez zmian</i>	50%	39%	46%	
<i>Trudno powiedzieć</i>	8%	6%	0%	

Jak Pan(i) sądzi, czy Polacy powinni bardziej się obawiać Rosjan czy Niemców?

	<u>Zwolennicy:</u>		
	neutralności	sojuszu z Zachodem	sojuszu z ZSRR
<i>Bardziej Niemców</i>	14%	9%	29%
<i>Bardziej Rosjan</i>	30%	45%	17%
<i>Jednych i drugich</i>	50%	40%	52%
<i>Ani jednych, ani drugich</i>	2%	2%	1%
<i>Trudno powiedzieć</i>	4%	5%	0%

Zwolennicy sojuszu militarnego z Zachodem częściej niż pozostali podzielają opinie o istnieniu zagrożenia niepodległości Polski i bardziej obawiają się Rosjan niż Niemców. Natomiast opowiadający się za pozostawaniem w sojuszu z ZSRR częściej twierdzą, że wraz z rozwiązaniem sojuszy militarnych wzrośnie ryzyko wojny. Jest to jedyna grupa, która bardziej boi się Niemców niż Rosjan.

Jak widać, opcja na neutralność jest wynikiem poczucia bezpieczeństwa i braku wiary w użyteczność sojuszy militarnych. Opcja zachodnia wiąże się z poczuciem zagrożenia ze strony ZSRR, a promoskiewska - z obawami przed Niemcami i wiarą w skuteczność sojuszy militarnych.

x
x

Wyniki sondażu świadczą o silnie prozachodniej orientacji opinii publicznej w Polsce. Wola powrotu do Europy znacznie wyraźniej zaznacza się w wymiarze gospodarczym niż militarnym.